

שלא חייבו מקומות אלו במע"ש אלא כדי לקבוע מעשר עני כדי שיהיה עניי ישראל סומכים עליהם עכ"ל וצריך ביאור.

לך וביאור הדברים דבספרי דרשו על פסוק דרך קדשך אשר יהיו לך תשא ובאת שמביאים קדשים מחוץ לארץ יכול אף בכור ומעשר כן ת"ל רק ובכורות (ג"י) תניא ר"ע אומר יכול יעלה אדם מעשר בהמה מח"ל לארץ ויקריבנו ת"ל והבאתם שמה וגו' ואת מעשרתיכם בשני מעשרות הכתוב מדבר אחד מעשר בהמה ואחד מעשר דגן ממקום שאתה מעלה מעשר דגן אתה מעלה מעשר בהמה וממקום וכו' ע"ש אלמא שאין מעלין מע"ש מח"ל לארץ גם בזמן שבהמ"ק היה קיים ומה שתל"ה הרמב"ם בבכור משום דלאחר חורבן פשיטא בבכור יותר ממעשר שהרי אין שם מזבח וכדאיתא בתמורה (כ"א) ולכן נראה לו דגם לעניין ח"ל בזמן המקדש פשוט בבכור יותר ולכן אומר אין מביאין וכו' בבכור בהמה.

לט ואח"כ אומר דלפיכך לא חייבו במע"ש בסוריא דהכי איתא בירושלמי דפאה ס"ז וז"ל ר"י אומר לא למדו נטע רבעי אלא ממע"ש כמא דתימא אין מע"ש בסוריא ודכוותיה אין נטע רבעי בסוריא ע"ש ואי קשיא א"כ למה חייבו בשנער ומצרים כמ"ש הרמב"ם בס"א מתרומות לזה אומר דזהו רק לעניין מעשר עני ובסוריא לא חשו לזה ואולי משום דבסוריא אין העניות גדולה כל כך כבשנער ומצרים ועוד דסוריא קרובה לא"י והיו יכולים העניים לסמוך על מעשר עני שבא"י (דכ"ז) ומה שהשיג הראב"ד מכתובות סס שאומר כאן ליקדם כאן ליקרב ותימא הא פריך סס ליקדם אמאי ומטי לחול כמותו לבעלים ע"ש וזה טיף בבכור ולא במע"ש וכו' הכא נכס הרי"ק.

חייב בשניהם וכל התורה מוציא מעשר וכל שאינו תורם אינו מוציא מעשר וכל מי שאם תרם תרומתו תרומה כך אם עישר מעשר הרי הוא מעשר וכל מי שאין תרומתו תרומה כך אם הוציא מעשר אינו מעשר עכ"ל ופשוט הוא והסמ"ג בעשין [קל"ז] כתב דמע"ש נוהג בכל דבר מן התורה ואינו מובן כלל [עמ"ל] שמה נזה ודרשות דספרי חסמכתא עלמא הוא כמו שמרבה מעשר ירק כמ"ש החו"ס נכ"מ.

לך עוד כתב פירות שהוציא מהם מעשר ראשון קודם שיקבעו למעשר ה"ז אוכל מהם עראי קודם שיוציא מע"ש אבל משנקבעו למעשר אע"פ שהוציא את הראשון אסור לאכול מהן עראי עד שיוציא את השני או מעשר עני עכ"ל ביאור דבריו שלא חאמר כיון שהפריש מעשר ראשון אסורים באכילת עראי אף קודם שהוקבעו למעשר קמ"ל דאינו כן ודינו כתרומה שאינו קובע למעשר אלא בהוקבעו למעשר וכך אמרו בירושלמי פ"ב דמעשרות ראשון מהו שיטבול לשני מה אם בשעה שיש עליה זיקת שני מעשרות את אמר מותר [דהרומה חגיגה קובעת חלל בדבר שנמנה מלאכה] בשעה שאין עליה אלא זיקת מעשר אחד לא כ"ש עכ"ל ואח"כ אומר להיפך דאולי משהפריש מעשר ראשון מקרי מתוקן גם קודם הפרשת מע"ש ויהא מותר באכילת עראי גם כשהפריש אחר שהוקבעו למעשר קמ"ל דגם זה אינו דכיון דהוקבעו למעשר והפריש מעשר ראשון או תרומה אסורים באכילת עראי עד שיפריש מע"ש או מעשר עני בשלישית וששית. לך עוד כתב מעשר שני הואיל וטעון הבאת מקום אין מביאין אותו מח"ל בבכור בהמה לפיכך לא חייבו להפריש מע"ש בסוריא ויראה לי שמעשר שני שמפרישין בארץ שנער ובמצרים סודין אותו ומביאין דמיו לירושלים וכן יראה לי

ק"ט. דין אכילת מע"ש שאינו נאכל בירושלים ובו טו סעיפים

תירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך מפי השמועה למדו מה בכור אינו נאכל אלא בפני הבית אף מע"ש לא יאכל אלא בפני הבית עכ"ל.

ב והך גז"ש דבכור הוא במכות [י"ט] ובספרי ואינו כלשון הרמב"ם אלא מה בכור אינו אלא בפני הבית אף מע"ש אינו אלא בפני הבית אך להרמב"ם פשיטא ליה דרק אאכילה קאי אבל

חיובו

א מעשר שני אינו ניתן לכהן וללוי אלא שייך לבעליו אך הוא אינו רשאי לאכלו אלא בירושלים לפני מן החומה דכתיב עשר תעשר וגו' ואכלת לפני ד' אלקיך במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך וגו' וז"ל הרמב"ם בריש פ"ב ונוהג בפני הבית ושלא בפני הבית שנאמר מעשר דגנך